

SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN JA LÄNSI-SUOMEN LÄÄNINHALLITUKSEN TULOSSOPIMUS KAUELLE 2004-2007 tarkistusvuosi 2005

Luku 1 Ministeriön yleislinjaukset ja tavoitteet

Sosiaali- ja terveystalouden tarkoituksena on edistää väestön hyvää terveyttä ja toimintakykyä, terveellistä työ- ja elinympäristöä sekä turvata riittävä toimeentulo ja sosiaali- ja terveyspalvelut eri elämäntilanteissa. Sosiaaliturva tukee osaltaan naisten ja miesten välistä tasa-arvoa.

Merkittävimpiä sosiaali- ja terveystalouden lähivuosien haasteita ovat väestön ikääntyminen, kansainvälistyminen, julkinen talous ja rahoituksen edellytykset, työllisyys, köyhyys ja syrjäytyminen, työelämän ja työympäristön muutokset, sosiaali- ja terveyspalvelujen tarve ja rahoitus sekä alueellinen kehitys.

Sosiaali- ja terveystaloudellisesti lähiajan avainkysymyksenä on vahvistaa työllisyyttä ja hidastaa elatussuhteen – työllisten ja ei-työllisten välisen suhdeluvun – heikkenemistä. Väestön työ- ja toimintakyvyn ylläpito säilyy sosiaali- ja terveystalouden haasteena. Pitkäaikais-työttömyyden selkeä vähentäminen on lähivuosien suuria kysymyksiä sillä pitkäaikaistyöttömyys vahvistaa köyhyyden ja syrjäytymisen riskiä. Väestön ikääntyessä palvelujärjestelmän toimivuus, hyvä kattavuus ja kestävä rahoitus korostuvat. Riittävän varhaiseen ongelmiin puuttumiseen sekä erityisryhmien palvelujen saatavuuteen on kiinnitettävä huomiota.

Sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelujen turvaaminen kaikille väestöryhmille edellyttää kuntatalouden tasapainoista kehittämistä, vaikeuksissa olevien ryhmien palvelujen saatavuudesta huolehtimista, kuntien yhteistyötä ja uusien toimintamallien käyttöönottoa.

Sosiaali- ja terveystalouden lähivuosisuunnitelman kehittämisen strategiset linjaukset määriteltiin keväällä 2001 julkaistussa raportissa "Sosiaali- ja terveystalouden strategiat 2010 – kohti sosiaalisesti kestävä ja taloudellisesti elinvoimaista yhteiskuntaa". Ministeriön strategia 2010 –asiakirjan neljä linjausta ja hallitusohjelmaan pohjautuva perhepoliittinen painotus ovat yhteiskunnallisten vaikuttavuustavoitteiden perustana:

- Väestön terveyden ja toimintakyvyn edistäminen
- Työelämän vetovoiman lisääminen
- Syrjäytymisen ehkäisy ja hoito
- Toimivat palvelut ja kohtuullinen toimeentuloturva
- Lapsiperheiden hyvinvointi
- sukupuolten välinen tasa-arvo

Valtioneuvosto on sosiaali- ja terveydenhuollon tavoite- ja toimintaohjelmassa määritellyt sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnalliset painotukset, kehittämistavoitteet, tarvittavat toimenpidesuositukset ja toteuttajat vuosille 2004-2007. Valtioneuvosto on periaatepäätöksessään Terveys 2015 –ohjelmasta linjannut terveystaloutta 15 vuoden tähtäimellä. Lääninhallitus toteuttaa tulossopimuskaudella myös seuraavia valtakunnallisia ohjelmia ja linjauksia:

- Kansallinen terveydenhuollon hanke
- Sosiaalialan kehittämishanke
- Alkoholiohjelma

Luku 2 Lääninhallituksen toiminta-ajatus ja toimintaympäristön keskeiset muutokset

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveysosasto valvoo väestön sosiaalisten perusoikeuksien ja hyvinvoinnin toteutumista. Osasto edistää ihmisen hyvinvointia, elinympäristön terveellisyyden parantamista sekä määrältään riittävien ja laadukkaiden sosiaali- ja terveyspalvelujen toteuttamista monialaisessa yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Toimintaympäristön keskeiset muutokset

Sosiaali- ja terveydenhuollossa kuntien järjestämisvastuu asukkaidensa peruspalveluista jatkuu. Yksityisten palvelutuottajien ja kolmannen sektorin osuus palvelutuotannossa jatkaa kasvuaan. Sosiaali- ja terveyspalvelujen riittävä määrällinen ja laadullinen taso on yhä enemmän noussut esille. Erityisesti vanhustenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelujen laadussa ja saatavuudessa kuntien väliset erot ovat kasvaneet ja kuntien taloustilanne palvelujen rahoittamisessa on kiristynyt. Valtakunnalliset kansallinen terveyshanke, sosiaalialan kehittämishanke ja kansallisen alkoholiohjelman toimeenpano työllistävät merkittävästi sosiaali- ja terveysosastoa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankejärjestelmä saa vakiintuneet muodot ja merkitsee huomattavaa tehtävämäärää sosiaali- ja terveysosastolle. Kansalaisten lakisääteisiin peruspalveluihin liittyvät ohjaus- ja valvontatehtävät lisääntyvät. Myös ihmisen oikeusturvaan - asiakkaan ja potilaan asemaan ja oikeuksiin – liittyvät tehtävät, mm. kantelut tulevat edelleen lisääntymään. Sosiaali- ja terveysosaston lupahallintoon ja yksityisen palvelutoiminnan valvontaan liittyvät tehtävät monimuotoistuvat ja lisääntyvät. Toimintaa tulee lähivuosina sävyttämään kuntien välisen yhteistoiminnan lisääminen ensisijaisesti seudulliselta pohjalta.

Alkoholihallinnon uudistus tulee merkittävästi lisäämään tehtäviä koko lupahallinnon siirtyessä lääninhallituksen tehtäviksi vuoden 2005 alusta. Tällöin lähes neljännes osaston voimavaroista kohdistuu alkoholihallinnon tehtäviin.

Uusi aluekehittämislaki on mahdollistanut läänin seitsemän maakunnan liiton ja osaston yhteistyön kehittämisen. Osasto osallistuu aktiivisesti maakuntaohjelmien ja maakunnallisten toteuttamissuunnitelmien tekoon.

EU:n rakennerahastotehtävät ovat myös STM:n hallinnonalalla asteittain siirtymässä lääninhallituksen tehtäväksi ja aiheuttavat jo nyt työtä osaston henkilöstölle.

Luku 3 Tulostavoitteet v. 2005 – 2007 tarkistusvuosi 2005

3.1 Yhteiskunnallinen vaikuttavuus

3.1.1 Terveyden ja toimintakyvyn edistäminen

Tavoitteet	Tavoitetilä lääninhallituksessa 2007	Lääninhallituksen tavoite 2005	Arviointi Pitkän ja lyhyen aikavälin
1. Terveys 2015 - kansanterveysohjelman toimeenpano	<p>Lääninhallitus on osallistunut terveyden edistämisen laatusuosituksen alueelliseen ja paikalliseen toimeenpanoon.</p> <p>Lääninhallitus on osallistunut ihmisiin kohdistuvien vaikutusten arviointimenetelmien kehittämishankkeisiin kunnissa ja tukenut arvioinnin käyttöönottoa kunnissa osana toiminnan ja talouden suunnittelua.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lääninhallitus tukee ohjelman toimeenpanoa alue- ja paikallistasolla yhdessä Stakesin kanssa mm. hyvinvointipoliittisten ohjelmien, indikaattorien ja muiden menetelmien käyttöönotossa. - Lääninhallitus rohkaisee kuntia alueellisten (lääni, seutukunta, maakunta) yhteistyöryhmien perustamisessa hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyön koordinoitua varten. - Lääninhallitus osallistuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen rakenteiden ja johtamisen kehittämishankkeeseen ja tukee kuntia hallinnollisen vastuun selkeyttämisessä ja poikkihallinnollisen yhteistyön rakentamisessa terveyden edistämistä koskevista asioista. - Lääninhallitus kiinnittää kuntien virkamiesjohdon ja poliittisten päättäjien huomiota väestöryhmien välisiin terveyseroihin. - Lääninhallitus järjestää alueellisia Terveys 2015-ohjelman tavoitteiden mukaisia koulutustilaisuuksia STM:n järjestämien valtakunnallisten tilaisuuksien jälkeen (2005 lapset ja nuoret). 	
		<ul style="list-style-type: none"> - Lääninhallitus tukee kouluterveytystutkimusten tulosten hyödyntämistä kunnissa ja edistää ja koordinoi lasten ja nuorten terveyttä ja tupakointimattomuutta koskevien toimenpidesuosituksen (uusi valmistumassa) toimeenpanoa. 	
	Lääninhallitus on yhteistyössä kuntien kanssa luonut toimivia	<p>Terveyttä edistävä liikunta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lääninhallitus tukee kuntia terveyttä edistävän liikunnan kehittämislinja- 	

	terveys- ja liikuntatoimen yhteistyömuotoja terveysliikunnan kehittämiseksi.	<p>usten toteuttamisessa kuten</p> <ul style="list-style-type: none"> - terveysliikunnan sisällyttämisessä kuntien hyvinvointistrategioihin - yhteisten koulutustilaisuuksien järjestämisessä kuntien johdolle terveys-, sosiaali- ja liikuntatoimen poikkihallinnollisen yhteistyön lisäämiseksi - liikkumisen merkityksen korostamisessa sairauksien ehkäisemisessä ja hoidossa (esimerkiksi liikkumisresepti tai -lähete). <p>- Lääninhallitus tukee ikäihmisten voimaharjoittelupainotteisen liikuntaohjelman toimeenpanoa tiedottamalla ja kouluttamalla sekä ohjaamalla hankerahoitusta ohjelman piiriin kuuluville hankkeille.</p>	
2. Alkoholiohjelman toimeenpano	Lääninhallitus on luonut läänin alueelle alkoholiohjelmaa tukevan toimivan informaatio-, koulutus- ja yhteistyöverkoston, jossa sosiaali- ja terveystoimi ovat aktiivisia toimijoita.	Lääninhallitus koordinoi alueellaan alkoholiohjelman paikallista toteuttamista yhteistyössä sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen ja sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen kanssa. Tavoitteena on välittää osaamista ja tietoa paikallisille toimijoille sekä koota alueen kuntia alkoholiohjelman kumppaneiksi. Alkoholiohjelman väliarviointi vuonna 2005.	
3. Ympäristöterveyden alueen hankkeiden toimeenpano	Paikalliset ympäristöterveysohjelmat on laadittu ja arvioitu koko valtakunnassa.		
	Kaatosateiden ja tulvien vaikutus pysytään ennakoimaan talous- ja uimaveden valvonnassa.		
	Allasveden laatu ja valvonta on säädösten mukaista läänin alueella.		
	Markkinoilla olevien kemikaalien määräyksenmukaisuus on varmistettu.	<p>Kemikaalivalvonta</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lääninhallitus osallistuu sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen johdolla toteutettavaan kemikaalien markkinavalvontahankkeeseen (hanke ja osallistuvat läänit sovitaan myöhemmin sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen kanssa). 	

	Tupakkatuotteiden myynnin mahdollinen luvanvaraisuus ja ravintoloiden säädöksen mukaiset savuttomat tilat ovat toteutuneet läänin alueella.	Tupakkavalvonta - Lääninhallitus toteuttaa Tuotevalvontakeskuksen ohjaamana valvontahankkeen, joka koskee tupakkalain noudattamista ravintoloissa. Lääninhallitus sopii tarvittaessa erikseen hankkeeseen liittyvästä yhteistyöstä työsuojelupiirien kanssa.	
	Kunnalliset ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmat on laadittu läänin alueella.	Lääninhallitus aloittaa kuntien ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmien laadinnan ohjauksen alueellaan yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen kanssa.	
4. Muut	Huumausainetilanne ja huumeista aiheutuvat haitat ovat helpottuneet läänin alueella.	Huumausaineohjelma - Lääninhallitus huolehtii lääninhallituksen eri toimialojen yhteistyönä alueellaan tehtävän huumausainetyön koordinaatiosta ja tähän liittyvästä informaatio-ohjauksesta valtioneuvoston huumausainepolitiikkaa koskevien periaatepäätösten sekä ministeriön ohjeiden mukaisesti. Lääninhallitus panostaa erityisesti poikkihallinnollisen yhteistyön vahvistamiseen huume-ehkäisyssä ja riittävien hoito- ja hyvinvointipalvelujen turvaamiseen huumeongelmallisille.	

3.1.2 Työelämän vetovoiman lisääminen

Tavoitteet	Tavoitetila lääninhallituksessa 2007	Lääninhallituksen tavoite 2005	Arviointi Pitkän ja lyhyen aikavälin
1. Veto-ohjelman toimeenpano	Lääninhallitukset toimivat yhteistyökumppaneina työterveyshuollon palvelujärjestelmän ja koulutuksen kehittämishankkeissa. Työterveyshuoltolain toimeenpanossa lääninhallituksella on selkeä työterveyshuollon sisällön valvontakäytäntö lain toimeenpanon tukena.	Lääninhallitus osallistuu työterveyshuollon palvelujärjestelmän ja koulutuksen kehittämishankkeisiin alueellisena asiantuntijana. Lääninhallitus osallistuu alueellisiin Veto-hankkeisiin yhteistyössä työterveyslaitoksen kanssa. Lääninhallitus osallistuu työterveyshenkilöstölle annettavan koulutuksen järjestämiseen. Lääninhallitus kehittää työterveyshuoltolain valvontaa ja on tarvittavassa yhteistyössä työsuojelupiirien ja aluetöterveyslaitosten kanssa.	Pitkän ja lyhyen aikavälin: Arvioinnit tulosohtauskierrosten aikana sekä Veto-ohjelman väli- ja loppuarvioinnin yhteydessä.

		Lääninhallitus tekee yhdessä työsuojelupiirin kanssa Turun seudulla kehittämishankkeen sosiaalihuollon henkilöstön työssä jaksamisen parantamiseksi.	
--	--	--	--

3.1.3 Syrjäytymisen ehkäisy ja hoito

Tavoitteet	Tavoitetila lääninhallituksessa 2007	Lääninhallituksen tavoite 2005	Arviointi Pitkän ja lyhyen aikavälin
1. Erityisryhmien palveluiden saatavuuden varmistaminen	Vuonna 2006 on tehty raportti syrjäytymisuhan alaisten lasten ja nuorten palveluihin kohdennetun valtionavustuksen käytöstä. Raportista on tehty tarvittavat johtopäätökset toimintojen kehittämiseksi.	Erillismäärärahoihin liittyvät hallinnointi- ja seurantatehtävät <ul style="list-style-type: none"> - Syrjäytymisuhan alaisten lasten ja nuorten palveluihin kohdennetun valtionavustuksen käytön seuranta jatkuu. - Lasten ja nuorten mielenterveysmäärärahojen ja huumeiden käyttäjien hoitoon tarkoitetun valtionavustuksen käytön seuranta jatkuu ja lääninhallitus ryhtyy toimenpiteisiin havaittujen epäkohtien korjaamiseksi. 	
2. Muut	Läänin alueella on toimintakäytäntöjä väkivallan ja prostituution ehkäisyyn.	Lähisuhteissa ja perheissä tapahtuvan väkivallan ehkäiseminen <ul style="list-style-type: none"> - Lääninhallitus edistää alueellaan sitä, että sosiaali- ja terveystoimen perus- ja erityispalveluihin luodaan perheissä ja lähisuhteissa tapahtuvan väkivallan ehkäisyyn sekä uhrien ja tekijöiden tunnistamiseen ja auttamiseen tarvittavat toimintakäytännöt sosiaali- ja terveysministeriön toimintaohjelman mukaisesti. (erillinen määräraha) 	

3.1.4 Toimivat palvelut ja kohtuullinen toimeentuloturva

Tavoitteet	Tavoitetila lääninhallituksessa 2007	Lääninhallituksen tavoite 2005	Arviointi Pitkän ja lyhyen aikavälin
1. Sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeet			
Hankkeiden hallinnoinnin ja yhteistyön kehittäminen	Lääninhallituksessa on selkeä ja toimiva sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valtionavustusten hallinnointikäytäntö sekä toimiva yhteistyöministeriön ja sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskusten kanssa.	<ul style="list-style-type: none"> - Yhdenmukaisten hallintokäytäntöjen luomiseksi lääninhallitus järjestää ja osallistuu valtakunnallisiin työkokouksiin - Lääninhallitus osallistuu sosiaalialan kehittämishankkeiden alueellisten johtoryhmien ja terveyshankkeen aluetukihenkilöiden työhön tavoitteena, että kuntien tarpeesta nousevat kehittämistarpeet yhteensovittuvat valtakunnallisiin tavoitteisiin. - Kehittämishankerahoituksella tuetaan sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistä kehittämistä ja hankkeiden yhteensovittamista. 	

		- Lääninhallitukset kehittävät valtionavustusta saavien sosiaali- ja terveydenhuollon kehittämishankkeiden valvontaa siten, että hankkeen toteuttajan luona tehtävät varmennuskäynnit ovat osa hankkeiden hallinnollista valvontajärjestelmää. Varmenemisessa tulee huomioida riskinäkökulma. Sosiaali- ja terveysministeriö järjestää lääninhallitusten henkilöstölle kehittämishankkeiden valvontaan liittyvää koulutusta.	
Kansallinen hanke terveydenhuollon turvaamiseksi	Lääninhallitus on ohjannut kuntia terveyshankkeen periaatteiden mukaisesti toimivien kunnallisten, alueellisten ja seudullisten terveyspalvelujen sekä hoitoon pääsyn turvaamisessa.	- Lääninhallitus osallistuu hoitoon pääsyä koskevan lainsäädännön koulutuksen järjestämiseen. Lääninhallitus tukee yhdessä alueellisen tukiverkoston kautta kuntia alueellisten/seutukunnallisten palvelujen kehittämisessä ja vie toimijoille tietoa hyvistä tuloksista eri hankkeissa, kiinnittäen erityistä huomiota perusterveydenhuollon toimintakyvyn vahvistamiseen.	Perusterveydenhuollon toimivuus kartoitetaan peruspalvelujen arviointikohteena 2006
Sosiaalialan kehittämishanke	Lääninhallitus on ohjannut kuntia hyvin toimivien kunnallisten, alueellisten ja seutukunnallisten sosiaalipalvelujen kehittämisessä. Sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa tehtävää yhteistyötä on kehitetty .	- Lääninhallitus tukee kuntia siinä, että kattava sosiaalipäivystysjärjestelmä syntyy vuoteen 2007 mennessä järjestämällä seudullisia työkokouksia sekä kuntakohtaisia neuvotteluja niiden kuntien kanssa, jotka ovat jäämässä uusien rakenteiden ulkopuolelle. - Lääninhallitus osallistuu sosiaalialan henkilöstön ammatti- ja tehtäväraakenteiden ja henkilöstön mitoitusperusteiden kehittämiseen yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön ja Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen kanssa. - Sosiaalialan kehittämishankkeen toimeenpanossa lääninhallitukset toimivat yhteistyössä sosiaalialan osaamiskeskusten, kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.	Lasten ja nuorten sosiaalipalvelujen saatavuutta arvioidaan peruspalvelujen arviointikohteena 2003 ja 2007
2. Kansalaisten oikeusturvan ja yhdenvertaisuuden edistäminen	Lääninhallitus on suunnannut voimavarojaan erityisesti ennako- ja jälkikäteisvalvontaan ja uuden lainsäädännön toimeenpanoon. Yksilöiden perusoikeudet toteutuvat kuntatasolla.	Valvonnan kehittäminen Lääninhallitus kehittää valmiuksiaan ja työmenetelmiään valvonnan toteuttamisessa. Vuonna 2005 lääninhallitus kiinnittää erityistä huomiota seuraaviin 1. Lääninhallitus tehostaa mielenterveystyön ohjausta ja valvontaa (laatusuositus ja mielenterveyslain muutokset). 2. Lääninhallitus kehittää suun terveydenhuollon ohjausta ja valvontaa 3. Lääninhallitus jatkaa ammatillisten sosiaalityöntekijäresurssien turvaamista perussosiaalityössä.	

	<p>Palvelujen laadun ennakkollinen valvonta on toteutettu toimivan yksityisten palvelujen tuottajien lupahallinnon avulla.</p> <p>Kanteluiden vaikuttavuutta osana valvontaa parannetaan.</p>	<p>4. Lääninhallitus tehostaa ympärivuorokautisia sosiaalipalveluja antavien toimintayksiköiden (kunnallisten ja yksityisten palveluntuottajien ylläpitämien asumispalvelujen) valvontaa asumisturvallisuuden kannalta.</p> <p>5. Lääninhallitus tehostaa lasten päivähoiton valvontaa erityisesti koskien perhepäivähoidon asetuksen mukaista toteutumista (lasten/hoitajien määrä; ryhmäperhepäivähoitokotien lasten/hoitajien määrä).</p>	
	<p>Uusi lainsäädäntö tunnetaan ja sitä noudatetaan kunnissa.</p>	<p>Uuden lainsäädännön toimeenpano</p> <p>Vuonna 2005 lääninhallitus kiinnittää huomiota erityisesti seuraaviin:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännön toimeenpano (sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun antajien rekisteri) <ul style="list-style-type: none"> - rekisteriä koskeva HE annettaneen keväällä 2005 - Ajoterveyttä koskeva säädösmuutoksen vaikutusten seuranta - Palveluseteliä koskevan lainsäädännön valvonta ja ohjaus - Valmistautuminen sovittelutoiminnan vakinaistamiseen ja valtakunnallistamista koskevan lainsäädännön toimeenpanoon <ul style="list-style-type: none"> - ei sisälly v. 2005 budjettiin, sisältyy hallitusohjelmaan - Täydennyskoulutusta koskevien lakimuutosten toimeenpanoon osallistuminen sosiaalihuollon osalta - Lastensuojelulain muutosten (lastensuojelussa käytettävät pakotteet ja rajoitteet) toimeenpanon valvonta ja ohjaus - Sosiaalihuollon henkilöstön kelpoisuudesta annetun lain neuvonta ja ohjaus - Hoitoon pääsyä koskeva lainsäädäntö 	
	<p>Lääninhallitukset ovat varmistaneet yhdessä alueensa kuntien kanssa laatusuosituksen toimeenpanon ja seuraamisen.</p>	<p>Laatusuosituksen ja oppaiden toimeenpanon edistäminen ja seuranta</p> <p>Lääninhallitus järjestää seuraavia laatusuosituksia ja oppaita koskevaa koulutusta ja antaa niitä koskevaa ohjausta :</p> <ul style="list-style-type: none"> - Apuvälinepalvelujen laatusuositukset (jatko: seuranta) - Kouluterveydenhuollon laatusuositus (uusi) - Ikäihmisten hoidon ja palvelun laatusuositukset (jatko: seuranta) - Mielenterveyspalvelujen laatusuositukset (jatko: seuranta) - Päihdepalveluiden laatusuositukset (jatko: seuranta) - Vammaisten asumispalvelujen laatusuositukset (jatko: seuranta) 	

		<ul style="list-style-type: none"> - Ikääntyneiden ihmisten ohjatun terveystoiminnan laatusuositus (uusi) - Terveystoiminnan edistämisen laatusuositukset (uusi, valmistumassa) - Opiskelijaterveydenhuollon opas (uusi valmistumassa) - Lastenneuvolaopas (uusi) 	
	<p>Peruspalvelujen arviointi toteutetaan vuoteen 2007 saakka vuosittain suunnitelman (alustava) mukaisesti</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2005 Dementiaa sairastavien palvelujen saatavuus (koordinointivastuu Etelä-Suomen lääninhallituksella) - 2006 Terveystoiminnan saatavuus verrattuna vuoteen 2002 (koordinointivastuu Lapin lääninhallituksella) - 2007 Lasten ja nuorten sosiaalipalvelujen saatavuus verrattuna vuoteen 2003 (koordinointivastuu Oulun lääninhallituksella) 	<p>Peruspalvelujen arviointi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lääninhallitus toteuttaa peruspalvelujen arvioinnin yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon tutkimus- ja kehittämiskeskuksen kanssa siten, että sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus antaa käyttöön arvioinnissa tarvittavaa tilastotietoa. Vuoden 2004 arviointikohteena on karttapohjainen arviointi Päihde-ehdoitusten palvelujen saatavuudesta. Samaan aikaan toteutettavan poikkihallinnollisen arvioinnin kohteena on ehkäisevä päihdetyö. - Oulun lääninhallitus koordinoi karttojen valmistusta ja kokoaa valtakunnalliset kartat sisäasiainministeriön kanssa tekemänsä tulossopimuksen mukaisesti. Länsi-Suomen lääninhallitus kokoaa valtakunnallisen yhteenvedon tekstien osalta päihdepalvelujen arvioinnissa. Etelä-Suomen lääninhallitus kokoaa vastaavan yhteenvedon ehkäisevän päihdetyön arvioinnin osalta. - Vuoden 2005 peruspalvelujen arviointi käynnistetään lääninhallitusten ja sosiaali- ja terveysministeriön yhteistyönä myöhemmin sovittavan aikataulun mukaisesti 	
3. Muut	<p>Lääninhallitus ohjaa hyvin toimivaa hoitotyötä osana muita terveyspalveluja. Terveystoiminnan toimivuus, saatavuus ja yhteistyö ovat tehostuneet hoitotyön osalta.</p>	<p>Kansallinen Hoitotyön tavoite- ja toimintaohjelma 2004-2007</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lääninhallitus tukee kuntia ohjelman toimeenpanossa tiedottamalla ohjelmasta, koordinoimalla alueellisia kehittämishankkeita osana ohjelman toimeenpanoa sekä osallistumalla hoitotyön alueellisten verkostojen ja asiantuntijaryhmien toimintaan. 	
		<p>Pohjoismaiset potilassiirrot</p> <p>Lääninhallitus ohjaa ja tukee kuntia potilassiirtoja koskevien sopimusten laatimisessa.</p>	

3.1.5 Lapsiperheiden hyvinvointi

Tavoitteet	Tavoitetila lääninhallituksessa 2007	Lääninhallituksen tavoite 2005	Arviointi Pitkän ja lyhyen aikavälin
1. Perhepoliittisen ohjelman osahankkeiden toteuttaminen	Lääninhallitus ohjaa alueellaan lasten peruspalveluja säännölliseen seurantatietoon perustuen. Lastenneuvolatyö on kehittynyt oppaan linjausten suuntaisesti ja kuntakohtaiset erot ovat pienentyneet.	<p>Lasten ja heidän perheidensä terveyden ja hyvinvoinnin lisääminen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lääninhallitus tukee kuntia uuden lastenneuvolaoppaan ja kouluterveydenhuollon laatusuosituksen linjausten toimeenpanossa. Lääninhallitus edistää lapsiperhetyötä tekevien yhteistyön organisointia järjestämällä koulutusta ja vastuuhenkilöiden ja luottamushenkilöiden neuvottelutilaisuuksia sekä tukemalla lapsiperheitä koskevia hankkeita. - Lastensuojelutyön tukeminen peruspalvelujen arvioinnin tulosten perusteella. 	
2. Muut	Lääninhallitus on vaikuttanut siihen, että kunnat ovat tehneet varhaiskasvatussuunnitelmat.	<p>Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lääninhallitus osallistuu alueellaan, mikäli toimeenpanon edellyttämiä tilaisuuksia ei ole vielä järjestetty, varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden toimeenpanoon yhdessä sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen ja sosiaalialan osaamiskeskusten kanssa. Lääninhallitus järjestää 2-3 työkokousta alueellisesti tarkoituksenmukaisesti. 	

3.2 Prosessit ja rakenteet

3.2.1 Hallinnonalan yhteistyöverkoston edistäminen ja hyväksikäyttö

Tavoitteet	Tavoitetila lääninhallituksessa 2007	Lääninhallituksen tavoite 2005	Arviointi Pitkän ja lyhyen aikavälin
1. Valvontayhteistyön kehittäminen	Valvontayhteistyö on kehittynyt aluetyöterveyslaitoksen ja työsuojelupiirien sekä sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen kanssa.	Valvontayhteistyötä työsuojelupiirien kanssa kehitetään piiri-/läänikohtaisesti sovittavalla tavalla.	
	Yhteistyötä on tiivistetty terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen kanssa.	- Lääninhallitus valmistautuu tiivistämään yhteistyötä ja selkeyttämään työnjakoaan terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen kanssa TEO -työryhmän ehdotusten pohjalta.	

2. Tasa-arvon valtavirtaistamisen toteuttaminen hallinnonalalla	Lääninhallituksen valtavirtaistamissuunnitelma on valmis ja sitä toteutetaan järjestelmällisesti.	- Lääninhallitusten sosiaali- ja terveysosastot osallistuvat sosiaali- ja terveysministeriön järjestämään sukupuolten välisen tasa-arvon valtavirtaistamiskoulutukseen vuoden 2005 aikana. Koulutuksesta saatujen tietojen perusteella osastot pohtivat sukupuolinäkökulman merkitystä omassa toiminnassaan.	
3. Muut	Ympäristöterveydenhuolto toteutetaan kuntien välisenä yhteistyönä laajemmista yksiköistä käsin. Tavoitteena on, että Suomessa on noin 60-80 alueellisesta palveluyksikköä	Hanke ympäristöterveydenhuollon alueellisen yhteistoiminnan kehittämiseksi - Lääninhallitukset edistävät ja tukevat alueellaan alueellisen yhteistoiminnan toteutumista kokeiluhankkeissa ja myös kokeilun ulkopuolella olevissa kunnissa. Lääninhallitukset arvioivat alustavasti alueelleen vuoden 2006 loppuun mennessä muodostuvien alueellisten yksiköiden laajuuden ja kokoonpanon.	
	Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnitelmat on kunnissa ja kuntayhtymissä päivitetty ja alueellisesti yhteensovitettu.	Varautumisen/valmiussuunnittelun kehittäminen - Lääninhallitukset varmistavat yhdessä alueensa kuntien, sairaanhoitopiiri- en ja terveyskeskusten kanssa, että valmiussuunnittelussa/varautumisessa on huomioitu muuttuvan turvallisuusympäristön haasteet ja alan hallinnolliset uudistukset.	
	Viranomaisradioverkko (Virve) on operatiivisessa käytössä.	Virven käyttöönoton edistäminen ja käytön tukeminen - Lääninhallitus koordinoi ja edistää alueellaan viranomaisradioverkon käyttöönottoa erityisesti sosiaalitoimen alalla vastaamalla alueellisen pääkäyttäjän ja teknisen käyttäjän tehtävistä sekä huolehtimalla alueen yhteistyöryhmän toiminnasta ja jakaa kunnille tarkoitetun VIRVE-päätelaitteiden hankintaan tarkoitetun valtionavustuksen. - Oulun lääninhallitus koordinoi ympäristöterveydenhuollon VIRVE - kokeiluhankkeen Kainuun hallintokokeilualueella. - Etelä-Suomen lääninhallitukseen sijoitettu vastuuhenkilö tukee myös muiden lääninhallitusten edistämistyötä	
	Päihdehaitat eivät kasva. Lääninhallituksen päihderyhmä on vakiintunut päihdetyön alueelliseksi koordinaattoriksi. Suomen lähi-alueiden päihdehaitat vaikuttavat	Päihdehaittojen ehkäisy - Lääninhallituksen päihderyhmä kehittää alkoholi- ja huumehaittojen ehkäisyä, päihdepalveluita ja valvontaa huumeainepoliittisen toimenpideohjelman, alkoholiohjelman sekä ministeriön ohjeiden mukaisesti. Ryhmässä toimivat ainakin sosiaali- ja terveystoimen, sivistys- ja poliisitoi-	

	Suomeen niin vähän kuin mahdollista.	men sekä liikennetoimen edustajat. Lääninhallitus vahvistaa lähialueyhteistyötään päihdehaittojen helpottamiseksi mainittujen ohjelmien mukaisesti.	
	Hyvinvointipolitiikka on keskeinen osa maakuntaohjelmaa ja vuosittaisia toteuttamissuunnitelmia.	Alueiden kehittämistä/maakunnallisia toteuttamissuunnitelmia koskevat tavoitteet - Lääninhallitus yhteensovittaa valtakunnalliset sosiaali- ja terveystoiminnat ja tavoitteet maakunnallisten kehittämistarpeiden kanssa.	

3.2.2. Ydinprosessien linjat toimintatavat

Tavoitteet	Tavoitetila lääninhallituksessa 2007	Lääninhallituksen tavoite 2005	Arviointi Pitkän ja lyhyen aikavälin
1. Ydinprosessien tehokkuuden parantaminen	Lääninhallitukseen tulevat kantelut ratkaistaan pääsääntöisesti 9 kuukaudessa. Vuosittain kanteluita ratkaistaan vähintään sama määrä kuin niitä saapuu.	Kantelujen käsittelyajat - Lääninhallitus ratkaisee kantelut pääsääntöisesti yhden vuoden käsittelyajassa. Kanteluita ratkaistaan vähintään sama määrä kuin niitä saapuu.	
2. Muut	Alkoholilupien hallinnointi ja valvonta on alueellistettu lääninhallitukseen ja toimii vakiintuneesti .	Alkoholilupahallintotoimien siirto ja uudet prosessit lh:ssa - Alkoholihaittojen ehkäisyä alkoholihallinnon keinoin tehostetaan Tuotevalvontakeskuksen ohjauksessa. Valvonnassa otetaan entistä enemmän huomioon paikallisia tarpeita ja hyödynnetään uutta valtakunnallista tiedonhallinnan järjestelmää. - Etelä-Suomen ja Länsi-Suomen lääninhallitukset toimivat pilottina alkoholihallinnon sähköisen verkkoasioinnin valmistelussa yhteistyössä Sosiaali- ja terveydenhuollon tuotevalvontakeskuksen kanssa.	
	Sosiaali- ja terveydenhuollon ESR-hankkeiden hallinnointi ja valvonta on alueellistettu lääninhallitukseen	Muihin uusiin tehtäviin varautuminen - Rakennerahastoasioiden siirtoa koskeva pilotointi käynnistetään Itä-Suomen lääninhallituksessa - Muut lääninhallitukset selvittävät mahdollisuudet ja aikataulun rakennerahastoasioiden siirtoon vuoden 2005 aikana.	

	Romaniasiodien alueellisten neuvottelukuntien toiminta on vaikiintunut		
--	--	--	--

3.2.3. Tietojärjestelmien hyväksikäyttö

Tavoitteet	Tavoitetila lääninhallituksessa 2007	Lääninhallituksen tavoite 2005	Arviointi Pitkän ja lyhyen aikavälin
1. Toimivat ja yhteensopivat tietojärjestelmät laitoksissa ja hallinnonalalla	Käytössä on hyvät ja toimivat yksityisten sosiaali- ja terveystalvelujen lupahallintorekisterit	Palvelurekisterit <ul style="list-style-type: none"> - Yhtenäistetään lupahallintokäytäntöjä ja rakennetaan sekä otetaan käyttöön käytetään uudet rekisterit yhteistyössä terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen ja sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen kanssa. - Yhtenäistetään lupahallintokäytäntöjä ja rakennetaan sekä koekäytetään uudet rekisterit yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön, terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen ja sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskuksen kanssa. 	

Luku 4 Voimavarat

Länsi-Suomen lääninhallitus osoittaa sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalan tehtävien toteuttamiseen seuraavat voimavarat:

Henkilöstövoimavarat ja palkkausmenot

- lääninhallituksen toimintamenomomentti	81,6 htv	3 995 000 €
- muu rahoitus	3,7 htv	260 000 €

Muut toimintamenot

- lääninhallituksen toimintamenomomentti	255 000 €
- muu rahoitus	185 000 €

Luku 5 Tulossopimuksen seuranta ja raportointi

Tulostavoitteiden toteutumista seurataan sosiaali- ja terveysministeriön sekä lääninhallitusten sosiaali- ja terveystoimintayksiköiden välisissä neuvotteluissa tai muulla tavoin seuraavasti:

Tulosraportointi

- Viimeistään 15.3.2006 mennessä lääninhallituksen sosiaali- ja terveystoimintayksiköiden toimittama sosiaali- ja terveysministeriölle lopullisen arvioinnin ja selvityksen vuoden 2005 tulostavoitteiden toteutumisesta.
- Touko-kesäkuussa 2006 sosiaali- ja terveysministeriö ja lääninhallituksen sosiaali- ja terveystoimintayksiköt arvioivat lopullisesti vuoden 2005 tulostavoitteiden toteutumisen.
- Pitkän aikavälin tavoitteiden toteutuminen arvioidaan vuoden 2007 tulossopimuksen arvioinnin yhteydessä

Työkokoukset

- Lisäksi sosiaali- ja terveysministeriön edustajien ja lääninhallitusten sosiaali- ja terveystoimintayksiköiden edustajien yhteisissä työkokouksissa seurataan tulossopimuksen toteutumista ja sovitaan tarvittaessa sen täsmentämisestä, esimerkiksi yhteisistä menettelytavoista.

Jos olosuhteissa tapahtuu tämän sopimuksen kannalta oleellisia muutoksia, tämän sopimuksen muuttamisesta sovitaan erikseen.

Tätä sopimusta on laadittu kaksi samanlaista kappaletta, yksi kummallekin sopijapuolelle.

Sosiaali- ja terveysministeriössä 20 päivänä tammikuuta 2005

Markku Lehto
Kansliapäällikkö

Arto V. Klemola
Osastopäällikkö

Länsi-Suomen lääninhallituksessa päivänä tammikuuta 2005

Rauno Saari
Maaherra

Pekka Paatero
Länsi-Suomen lääninhallituksen sosiaali- ja terveysneuvos